

MATERIALS MULTIMÈDIA PER A LA DOCÈNCIA DEL XINÈS

Helena Casas-Tost i Sara Rovira-Esteva
Departament de Traducció i Interpretació
Facultat de Traducció i Interpretació
Universitat Autònoma de Barcelona

Resum

L'elaboració de materials adreçats a estudiants catalano i castellanoparlants per a l'aprenentatge del xinès es troba encara en una fase inicial a l'Estat espanyol, que mica en mica es va adreçant. La incorporació de les noves tecnologies està en una fase encara més embrionària, a causa de la situació general d'aquests estudis i les particularitats i dificultats que des del punt de vista tècnic presenta una llengua no alfabètica. En aquest context, volem presentar un conjunt d'activitats amb suport digital i multimèdia que hem creat i implementat al llarg del curs 2007-08, fent ús de programari lliure que permet treballar amb el xinès. Destacarem els avantatges i inconvenients d'aquests materials, des del punt de vista del professor i de l'estudiant. També analitzarem la resposta dels estudiants a la introducció de les noves tecnologies a les assignatures de llengua xinesa, resposta que posa de manifest la necessitat i l'encert d'incorporar aquest tipus de materials a les classes.

Àmbits generals d'interès de la innovació

- Ensenyament del xinès com a llengua estrangera
- Ensenyament de llengües estrangeres
- Ensenyament de llengües per a traductors

1. Objectius

Aquest projecte té un doble objectiu. D'una banda, crear material didàctic multimèdia que permeti que els estudiants desenvolupin les competències necessàries per tal d'assolir el nivell de xinès requerit a cada curs. D'entre les competències específiques

que es pretene desenvolupar trobem: produir i comprendre textos escrits i orals, així com competències extralingüístiques, que inclouen aspectes culturals i pragmàtics. D'altra banda, es mira de posar a l'abast dels estudiants materials docents més atractius que en fomentin l'autonomia. L'assoliment d'aquests objectius permetrà oferir una formació lingüística integral i intensiva, que desenvolupi totes les competències necessàries en la pràctica professional d'aquells que usaran el xinès com a eina de treball.

Aquest conjunt de materials innovadors també té per objectiu complementar els utilitzats tradicionalment en l'ensenyament del xinès per tal de facilitar l'adaptació de continguts i metodologies docents a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES).

2. Descripció del treball

2.1. Context de la innovació

Actualment, l'estudi del xinès s'està expandint gràcies a un nombre creixent d'estudiants interessats a aprendre'l, així com de titulacions on es pot estudiar a les universitats catalanes. D'aquesta conjuntura sorgeix la necessitat d'elaborar materials didàctics innovadors, de qualitat, que s'ajustin a l'EEES i que potenciïn l'aprenentatge autònom de diferents aspectes lingüístics i culturals de la llengua xinesa i que, alhora, complementin i reforcin l'ensenyament presencial a les aules.

La didàctica del xinès pateix un buit històric pel que fa a materials docents, i més concretament destinats a castellano o catalanoparlants. Això ha fet necessari desenvolupar nous materials i metodologies amb un enfocament apropiat al perfil dels nostres estudiants i que s'adeqüin a l'EEES. Aquesta iniciativa s'inscriu en el marc de dos projectes previs. El primer consisteix en un treball col·laboratiu que ha rebut diverses ajudes institucionals destinat a l'elaboració d'un manual de llengua xinesa per a futurs traductors, que s'ha posat en pràctica el curs 2007-2008, anterior a la implementació de l'EEES. El segon projecte s'insereix en el marc de l'adopció de la metodologia del sistema de transferència de crèdits europeus de la titulació de Traducció i Interpretació de la nostra facultat que va rebre un ajut de l'AGAUR.

D'una banda, l'elaboració d'un llibre de text de xinès per a universitaris del nostre país s'ha mostrat una tasca molt laboriosa perquè els coneixements no es poden dissociar els uns dels altres com passa en d'altres disciplines, sinó que estan tots estretament interrelacionats i les metodologies docents emprades en la didàctica d'altres llengües estrangeres no sempre es poden aplicar en el cas del xinès, donades les seves especificitats i diferències en relació amb les llengües estrangeres alfabètiques que estem acostumats a aprendre. La participació en l'elaboració d'aquest manual, que representa un esforç important de sistematització i ordenació de la informació d'acord amb la formació, els hàbits d'aprenentatge i les expectatives dels nostres estudiants, sumat als anys d'experiència docent utilitzant altres materials no adequats, ens ha proporcionat unes valuoses eines d'anàlisi i recursos en la resolució de problemes que ens permeten tenir una idea molt clara de les necessitats que cal satisfer.

D'altra banda, la participació des del primer moment en el Pla Pilot del Grau en Traducció i Interpretació en els darrers quatre anys ens ha permès estar en la primera línia de l'adequació dels materials didàctics a la nova cultura docent. Això no obstant, malgrat els avenços experimentats durant la implementació del pla pilot que s'han traduït en el desenvolupament de metodologies noves, hem trobat necessari reforçar i millorar-ne alguns aspectes.

2.2. Materials dissenyats

En primer lloc, hem dissenyat una pàgina web (www.uab.es/xuezhongwen) que és el marc virtual des d'on es pot accedir als materials d'innovació docent. Aquest web docent preveu tres perfils d'usuari diferents: alumnes matriculats, docents implicats i públic general. D'aquesta manera, a més de ser una eina per als estudiants, també serveix de plataforma per als professors, els quals poden compartir els materials creats i l'experiència en la seva implementació. Alhora, com és un web obert, els materials creats estan a disposició de tota la societat.

Fins al moment hem dissenyat una vintena d'activitats fent ús de diferents eines informàtiques i audiovisuals, entre les quals volem destacar dos programes informàtics: HotPotatoes.6 i Levis –learning via subtitling. Es tracta de programari lliure dissenyat per a l'aprenentatge de llengües que permet treballar amb el xinès (tot i que amb certes

limitacions en comparació amb les llengües alfabètiques) i que els alumnes poden descarregar-se de la xarxa de manera gratuïta.

Aquestes activitats han estat pensades per posar en pràctica diferents habilitats i competències que els alumnes han de desenvolupar al llarg dels quatre anys del Grau de Traducció i Interpretació, que comprèn un total de vuit assignatures. Hem posat l'èmfasi en el desenvolupament de competències que tradicionalment han estat relativament deixades de banda per la manca de disponibilitat de materials específics al nostre país, com ara la comprensió i l'expressió orals, així com competències específiques de l'aprenentatge de la llengua xinesa (escriptura morfosil·làbica, llengua tonal, sistema de transcripció fonètica, etc.). Hem combinat activitats formatives supervisades, autònomes i d'avaluació, així com de treball individual i en grup.

De cada activitat n'hem fet una fitxa (seguint una plantilla), on principalment es recull una descripció de l'activitat, l'assignatura per la qual ha estat pensada, els objectius, les competències que es pretenen desenvolupar (amb els seus indicadors), els materials i eines necessaris, el mètode d'avaluació, el temps de dedicació de l'alumne i del professor (estimat i real), així com un espai per a poder afegir qualsevol altra observació rellevant.

3. Metodologia

En primer lloc, previ al disseny de les activitats, hem analitzat les necessitats docents de cada nivell. A continuació, les docents hem dissenyat i elaborat individualment cada activitat amb la fitxa descriptiva corresponent. Per tal de garantir la coherència del conjunt, la qualitat i la idoneïtat dels materials creats, l'equip docent ha supervisat i validat cadascuna de les activitats. A partir d'aquí, s'han fet els ajustos necessaris i s'han incorporat al corpus de materials d'innovació docent del projecte. El pas següent ha estat la posada en pràctica de les activitats amb els estudiants i la seva posterior avaluació. Aquestes avaluacions serveixen per tornar a revisar i esmenar, si s'escau, cadascuna de les activitats.

4. Resultats

De la vintena d'activitats dissenyades en el marc d'aquest projecte d'innovació docent, n'hem seleccionat vuit de representatives per tipologia d'exercici i les quatre competències lingüístiques bàsiques de la matèria "Llengua moderna" (xinès) del nou Grau de Traducció i Interpretació. Per motius de calendari, d'aquestes vuit només se n'han pogut implementar quatre, totes en el nivell inicial d'aprenentatge. A la taula següent presentem les vuit activitats escollides on s'especifiquen de manera resumida els objectius i les competències treballades en cada cas (comprensió i expressió oral i comprensió i expressió escrita).

Taula 1 Activitats d'innovació docent

Títol	CO	EO	CE	EE	Objectius de l'activitat
1. Mar adentro			✓		Deduir vocabulari nou a partir de la visualització d'un fragment d'una pel·lícula subtitulada en xinès.
2. Yi-yi 1 (一一)	✓	✓		✓	Practicar la comprensió oral a partir de la visualització d'un fragment d'una pel·lícula xinesa, potenciar la capacitat de deducció de vocabulari nou i practicar l'expressió oral.
3. Ai shi ge huai dongxi (爱是个坏东西)	✓				Practicar la comprensió oral a partir de l'audició d'una cançó xinesa i desenvolupar la capacitat de relació de la forma escrita dels caràcters amb la seva pronúncia.
4. Zhengtuo (挣脱)	✓				Identificar paraules conegudes i deduir-ne de noves a partir de l'audició d'una cançó xinesa i desenvolupar la capacitat de relació de la forma escrita dels caràcters amb la seva pronúncia.
5. Mots encreuats				✓	Practicar el vocabulari i l'escriptura amb l'ordinador mitjançant el sistema de transcripció pinyin.
6. Parts fonètiques			✓		Identificar les parts fonètiques de caràcters ja apresos.
7. Claus1			✓		Aplicar coneixements lèxics relacionats amb la clau dels caràcters (identificar, relacionar amb el camp semàntic i amb d'altres caràcters que comparteixen la mateixa clau).
8. Tradicional-simplificat			✓		Aplicar les regles de simplificació dels caràcters i relacionar els caràcters tradicionals amb les seves formes simplificades i viceversa.

Els mecanismes d'anàlisi i valoració dels resultats es divideixen en dues etapes. La primera té lloc immediatament després de la implementació de cada activitat i consisteix, d'una banda, en una avaluació objectiva de l'assoliment de les competències i, de l'altra, en una valoració subjectiva en forma d'enquesta que responen alumnes i professors per separat. La segona etapa pretén valorar objectivament la innovació docent en comparació amb les metodologies docents emprades fins ara. Es durà a terme al llarg del curs 2008-2009 i consistirà en la comparació del rendiment dels alumnes que han participat en aquest projecte amb alumnes de cursos superiors que han après seguint altres metodologies.

S'han avaluat quantitativament els resultats obtinguts pels alumnes en la realització de les activitats i la mitjana ha estat de notable. Per tant, considerem que hem assolit els objectius marcats amb les activitats que hem implementat. D'altra banda, les valoracions dels alumnes han estat molt positives, tant pel que fa als resultats com, sobretot, pel que fa a la metodologia emprada i al format dels materials dissenyats. Han valorat molt positivament el fet que el suport de les activitats fos digital o audiovisual, perquè els permet treballar amb noves eines, fer-ho de manera més àgil i autònoma i, alhora, l'aprenentatge resulta més entretingut i amè. Les professores també hem valorat positivament la implementació de les activitats perquè, a més d'assolir-se els objectius, hem percebut molt d'interès i bona predisposició per part dels alumnes. Gràcies a aquest doble procés d'avaluació, hem pogut detectar punts de millora d'algunes activitats, principalment en relació amb el nivell de dificultat i certs aspectes tècnics.

Finalment, ens agradaria destacar que activitats elaborades per una determinada professora han estat implementades amb èxit per una altra. Pensem que això demostra que el disseny del projecte és flexible i, en conseqüència, que els beneficiaris de la innovació no es limiten a les persones que han dissenyat i per a les quals s'ha dissenyat una determinada activitat, sinó que els beneficis del projecte són potencialment molt més amplis.

5. Conclusions

En aquest moment el projecte es troba en una fase intermèdia de desenvolupament i falta la implementació de totes les activitats dissenyades, l'elaboració de noves i la

valoració dels resultats de la innovació en relació a les metodologies docents emprades fins ara, per la qual cosa necessitarem la col·laboració de tots els professors implicats en la docència d'aquesta matèria de la Facultat de Traducció i Interpretació, alguns dels quals no participen en aquest projecte. En el nou escenari que se'ns presenta amb la posada en marxa dels nous graus i tots els canvis que suposaran, pensem que els materials que hem creat poden ser atractius per a la resta de professorat i esdevenir un punt de partida que ens porti cap a noves maneres d'ensenyar i aprendre.

La filosofia d'aquest projecte és ambiciosa perquè pretén modificar hàbits i metodologies docents, la qual cosa idealment passa per unificar i racionalitzar els continguts i la progressió de la matèria al llarg dels quatre anys del grau. Això demana la iniciativa i coordinació de tot el professorat, la qual cosa és un repte en si mateix.

Per acabar, la introducció de les noves tecnologies a les classes de xinès també planteja un seguit d'obstacles al professorat. Els més destacables són la necessitat de crear constantment materials nous adaptats al nivell i a les necessitats dels alumnes, la dependència d'aules multimèdia, la superació de les dificultats tècniques, com ara les que es deriven de treballar amb una llengua no alfabètica, les eines i l'espai on hostatjar els materials, a més de la dificultat de trobar locutors nadius disposats a col·laborar desinteressadament, entre d'altres.

Això no obstant, tot i que la preparació d'activitats fent ús de les noves tecnologies requereix més temps i esforç per part dels professors, els resultats obtinguts fins ara han satisfet les nostres expectatives i són globalment molt positius, alhora que ens animen a continuar treballant en aquesta línia.

Referències

Casas, Helena; Rovira, Sara i Suárez, Anne-Hélène (2007). *Lengua china para traductores: 学中文，做翻译. Vol I.* Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. (Materials, 188). ISBN: 978-84-490-2493-1.

Casas, Helena; Rovira, Sara i Suárez, Anne-Hélène (2008). *Lengua china para traductores: 学中文，做翻译. Vol II*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. (Materials, 198). ISBN: 978-84-490-2533-4.

Casas, Helena; Rovira, Sara (2008). *Lengua china para traductores: 学中文，做翻译*
www.uab.es/xuezhongwen

Paraules clau

Llengua xinesa, activitats multimèdia, innovació docent

Finançament

Convocatòria d'ajuts 2007 per a projectes d'innovació docent del Vicerectorat d'Estudis i de Qualitat de la UAB.

Dades completes dels autors

Responsable del Projecte

Helena Casas-Tost
Departament de Traducció i Interpretació
Facultat de Traducció i Interpretació
Universitat Autònoma de Barcelona
Helena.Casas@uab.cat

Presentació de l'autor i/o del grup de treball

El nostre grup de treball està format per quatre professores que, malgrat tenir trajectòries i interessos diferents, comparteixen una dilatada experiència docent i un compromís amb la millora de la docència del xinès. L'estreta col·laboració al llarg dels darrers vuit anys ha donat lloc a la publicació el 2007 del primer manual de xinès

elaborat a Espanya dins de l'àmbit universitari. El projecte d'innovació docent actual és una continuació de la tasca duta a terme fins ara i, alhora, marca una nova etapa d'acord amb nou context universitari europeu.

Membres que formen part del projecte:

Sara Rovira-Esteva

Departament de Traducció i Interpretació

Facultat de Traducció i Interpretació

Universitat Autònoma de Barcelona

Sara.Rovira@uab.cat

Anne-Hélène Suárez Girard

Departament de Traducció i Interpretació

Facultat de Traducció i Interpretació

Universitat Autònoma de Barcelona

Annehelene.Suarez@uab.cat

Yufen Tai

Departamento de Español

Tamkang University

Taipei, Taiwan

yufen1116@yahoo.com